

« zurück blättern vor »

SZLIF subst. m., ab 1534. **1)** ‘Feinstaub, der beim Schleifen von Metallen oder Steinen entsteht’ – ‘pył powstający przy szlifowaniu metalu lub kamienia’: [hapax] 1534 FalZioł V 100v, SPXVI *cinolea / to iest szlif: owo czo sie uftawa pod kamieniem czo toczq.* – nur SPXVI. **2)** ‘Art des Glättens von Edelsteinen; Gestalt und Glanz, die einem Edelstein bei der Verarbeitung gegeben werden; übertr. Gewandtheit’ – ‘sposób szlifowania kamieni szlachetnych; kształt i połysk nadawany kamieniowi szlachetnemu przez szlifowanie; przen. ogłada’: (1934) 1948 Goj.Ziemia 54, DOR *Jest to osoba pełna blasku i wielkiej urody – i – jakby tu powiedzieć? – szlifu.* o 1949 Brand.K.Troja 57, DOR *Spodziewałem się zastać tam grono troskliwie dobranych osób, rozmowę o precyzyjnym szlifie, delikatne jedzenie, stare sztucce, milczącą służbę.* o 1954 Twórcz.1 s.103, DOR *Rubin, łaskawa pani, to nie brylant! I szlif staromodny.* o 1955 Fotogr.4 s.15, DOR *Tradycja każe, by fotografować kryształy na idealnie czarnym tle, na jakiejś całkowicie matowej materii – by na zdjęciu był uwidoczniony sam kryształ, bez żadnych cieni, by jak jakiś drogocenny kamień jarzył się tysiącem swych szlifów.* – nur DOR. **3)** ‘glatt polierte Oberfläche eines Metalls, Minerals; feines Plättchen eines Minerals zu Untersuchungszwecken unter dem Mikroskop’ – ‘gładko wypolerowana powierzchnia metalu, minerału; cienka płytka minerału badanego pod mikroskopem’: 1954 Turnau Petr. 113, DOR *Dolomit różni się w szlifach mikroskopowych od kalcytu pokrojem romboedrycznym ziarna.* o 1955 Penk.Opt. 20, DOR *Szlif skalny lub ziarno minerału przyklejone do szkła balsamem kanadyjskim umieszczamy na stoliku mikroskopu.* – SW, DOR. ◇ **Etym:** mhd. *Schliff* subst. m., ‘abgestoßene Metallteilchen; die Handlung des Schleifens; übertr. Umgangsform; der geschliffene Zustand’, GRI. ❖ Der isolierte Beleg von 1534 hat keine Verbindung zu den Inhalten 2 und 3, die erheblich später entlehnt wurden.

« zurück blättern vor »